

nouum eo vobis vel gratiam nouam. quia vox dominica singulariter illustrata est. videlicet cristi resurrectione qui resurgens a mortuis apparuit in carne gloriosus et splendore diuinitatis illuminatus. huius enim cerei cereas apes mater sine concubitu eduxit. et cristi carnem virgo maria concepit et peperit. et in carne deum quasi mel in cera proferens inuoluta permansit. Incipit autem cerei benedictio. Exultat etiam angelica turba. de hoc enim est exultatio quod extraxit suos de inferno et de eius victoria. Ascendit enim super occasum dominus nomen illi. et primo salutem populum dicens. dominus vobiscum. ut illum reddat beniuolum et attentum. Ceterum lumen cerei seu eius signatio duplex est. significat. n. spiritum sanctum. quo christus plenus fuit et gloriam resurrectionis eius. secundum primum misterium in quibusdam ecclesiis cereus a principio benedictionis accenditur. quia christus ab initio sue conceptionis spiritu sancto fuit repletus. Et verba benedictionis in hoc consonare videntur. Nam statim circa principium dicitur. Gaudeat se tellus tantis irradiatam fulgoribus. Et postea subditur. Letetur mater ecclesia tanti luminis adornata fulgoribus. et postea diaconus rogat circumstantes cum eo. misericordiam domini inuocare ad tam miram huius luminis claritatem quod licet et signato intelligatur. sed christo conueniens tamen videtur. ut et ipsum significans ei alio modo potest fieri potest. respondeat et eius similitudinem gerat. Quantum ad alterum autem misterium videlicet quod lumen gloriæ resurrectionis significat. In quibusdam ecclesiis illuminatio cerei usque post appositionem incensi deferretur. Infigit enim ipsi cereo diaconus quoniam grana thuris in modum crucis eius dicit. Suscipe sancte pater huius incensi sacrificium vespertinum. Si quidem passio saluatoris reuera fuit sacrificium vespertinum legis iuxta illud. Eleuatio manuum mearum sacrificium vespertinum quia fuit in vespere mundi id est in sexta etate factum est. et in vespere diei. quoniam grana thuris designant aromata que mulieres emerunt ut ungerent crucifixum. Emerunt enim ad litteram aromata vespere sabbati. quia sabbato sulerunt propter festum sabbati. et ostendit ecclesia se illam deuotionem habere in aromatibus virtutum vel quoniam grana significant quoniam plagas in cruce receptas. post hoc aliquantulum inferius sit cerei illuminatio. quia post passionem secuta est resurrectionis gloria. et lucet catholicis ante baptismum et post usque ad octauas. ad notandum quod christus lucet ecclesie usque in diem iudicii. In cerea etiam affigitur tabula seu carta scripta que significat tabulam in qua pylatus scripsit. Ihesus nazarenus rex iudeorum quam vidimus parisi in capella illustris regis francoꝝ. Vna cum spinea corona et ferro. et hasta lancee et cum purpura. qua christum induerunt. et cum sindone qua corpus fuit inuolutum. et sponsia et ligno

crucis. et vno ex clavis et alijs reliquijs multis. Et cum cereus christum significet. merito in dicta tabula inscribitur annus domini tunc currens cum eius incarnatione. quia in cereo notatur quod christus est annus antiquus et plenus dierum. de quo in octaua parte sub titulo. de anno solari dicitur. Ideo autem christus annus dicitur quia sicut in anno dierum habetur multitudo fructuum. ita et in christo fuit. et est multitudo omnium bonorum fructuum. Habet enim christus suos mentes. ut sunt duodecim apostoli et suos dies ut sunt omnes fideles suas horas ut sunt neophyti. Scribuntur etiam ibi iudicio vel hora vel epacta. Sed quibus sub titulo. de anno solari dicitur. ad notandum quod hominum actiones et temporum successiones. per dei dispositionem ordinantur. In quibusdam ecclesijs additur alter cereus minor. primus maior consecratur in personam christi dicens. Ego sum lux mundi. alter in personam apostolorum quibus ipse dominus inquit. Vos estis lux mundi. vterque cereus procedit catholicos ad baptismum. Et apostoli nos ad terram promissionis. Item christus per se illuminat ecclesiam illuminat etiam illas per apostolos. quoniam precepta diligenter intueri et obseruari debemus. quod ostenditur ex illuminatione aliorum cereorum quod ab illis duobus illuminantur. In plerisque vero ecclesijs duo alij parui cerei accenduntur a maioribus. et statuitur vno ab vna parte cerei benedicti. Alius ab alia qui significant sanctos veteris et noui testamenti qui per christum illuminati sunt et per doctrinam apostolorum et prophetarum qui cum christo concordant. Illi autem et cetera ecclesie luminaria ex igne maioris cerei accenduntur. ad figurandum quod ignis spiritus sancti a christo procedit. et quod non solum prophete et apostoli qui per duos cereos significantur. vterque et omnes ecclesie fideles a christo illuminati sunt. quod ideo sunt duo. tum quia apostoli bini ad predicandum missi sunt tum quia discipuli et alij illuminati a christo gemina caritate feruent. et tamen verbo quam exemplo lucent. Possunt etiam ipsi duo cerei catholicos significare qui a lumine maioris cerei accenduntur. quoniam a lumine christi oportet et catholicos illuminari. lumen quidem christi est eius gloria et doctrina que persequentes lectiones intelliguntur seu insinuantur.

De lectionibus et tractibus huius officij.

Cercio loco circa lectiones et circa tractus. Sciendum quod lectiones que christi gloriam et doctrinam significant. idcirco carent titulo. quia catholicis duz non sunt ciues iherusalem et scripturas ignorant et nomina ciuium iherusalem ignorant. Vnde si eis nominarentur nomina doctorum veteris vel noui testamenti. forte potius contempnerent quam venerarentur carent etiam titulo quia christus caput nostrum nondum redditum est nobis. Reguntur quoque

sine tono quoniam in eis insipientes et cathecumini simplices inseruntur. Lectiones autem in quibusdam ecclesijs leguntur quatuor. in quibusdam sex. in quibusdam. xij. et in quibusdam. xxiij. Qui quatuor legunt. ideo faciunt. quia doctor cathecuminorum debet esse conuiuator eorum debet enim eis parare conuiuium in mensa sacre scripture que per mensam que in tabernaculo domini fuit significatur que quatuor pedes habuit. quia sacra scriptura quatuor modis exponitur videlicet. hystorice. allegorice. tropologic. et anagogice. quod plenius dictum est in preloquio huius partis libri. **Prima lectio.** In principio creauit deus celum et terram. que est gen. primo ca. hystoriam monstrat. Ad istam enim facta sunt. que ibi dicuntur de creatione celi et terre. et aliarum rerum. de homine qui factus est ad ymaginem et similitudinem dei et sic de alijs. **Secunda lectio** scilicet facta est in vigilia. que est exodi. xiiij. ca. pertinet ad allegoriam. **Tercia** scilicet. **Apprehendent septem mulieres.** que est ysaie. iij. ca. ad tropologiam. **Quarta** scilicet. **Decem uirgines seruorum** que est ibidem. l. v. c. ad anagogiam. put infra patebit. Verum si diligenter attendere volumus. prima lectio et secunda tam ad primum quam ad secundum pedem pertinent. tertia potius ad secundum quam ad primum. Prima pertinet ad secundum pedem sicut ad primum. nam que in ea hystorice dicuntur allegorice exponuntur. verbi gratia. Factus est homo christus ad ymaginem et similitudinem dei. masculinum id est christum et feminam id est ecclesiam. Creauit eos. vel etiam partim ad secundum. partim ad tertium refertur. quia opera sex dierum coaptantur operibus lucis spiritualis. qua interior reformamur et illuminamur. **Primo** operis primi diei fuit lux qua significat illuminationem fidei. **Opus** secundi diei fuit firmamentum. quod diuidit aquas superiores. id est angelos ab aquis inferioribus. id est hominibus. qui eo non indigent. **Opus** terci diei fuit segregatio aquarum ab arida id est segregatio eorum que dediti sunt fluxui carnalium voluptatum et que quodammodo aque se et alios que sciunt ab hijs que ad modum aride sicut fontem aque viue ut possunt fructificare dicentes. **Sicut** in te anima mea. que parte diei opus est. luminaria et firmamento. hec luminaria sunt doctores. qui inherentes firmamento sacre scripture inferioribus lumine sciencie lucet. **Primo** diei operis est creatio piscium et auium ex aquis per que intelliguntur renati ex aquis baptismatis quorum quidam beneficio baptismatis vtuntur ad modum piscium ut paruuli quidam vero alis gemine caritatis ad instar auium volant ad superiora. ut homines adulti. **Unde** in prima lectione dicebatur. **Spiritus** domini ferebatur super aquas. scilicet baptismum. In aquis vero remanent pisces. id est curiosi. **Aues** vero id est baptizati ad celestia volant. **Parte** diei operis est creatio animalium de terra. **Siquidem** terra caro nostra est. ex qua creantur animalia cum ex

ea procedant opera viua. et ita interior homo noscere reformatur ut in eo ymago et similitudo dei reluceat. secundum quod dictum est ibi. factus est homo ad ymaginem et similitudinem nostram. **Aufus** per primam lectionem instruuntur baptizandi ne credant manachedis. qui dicunt omnia hec visibilia a rege tenebrarum fore. **Post** istam primam lectionem nullum sequitur canticum. **Sicut** enim quatuor cantica sicut quatuor lectiones. post duas primas sequitur vnus canticum et post vltimam duo cantica secuntur post primam ergo non sequitur canticum quia in eo agitur de primo homine qui creatus deus non laudauit. sed peccauit. et in eo omnes peccauerunt. ideoque potius deberet sequi iudicium quam canticum quod est exultatio mentis habita de eternis. quia vero primus homo per oblectamenta peccati gloria cecidit et ad eam redire possumus si ratione contra peccatum steterimus. **Unde** et orat sacerdos statim post lectionem dicens. **Deus** qui homines mirabiliter collocasti. da nobis contra oblectamenta mundi ratione persistere. ut ad eterna gaudia peruenire mereamur. **Et** in eo etiam quod ipse dicit. qui homines mirabiliter creasti et mirabiliter reformasti. **Inuit** quod in precedenti lectione hystorice agitur de hominis creatione et allegorice de eius resurrectione. id est de illo per quem facta est redemptio. **In** secunda quoque lectione est hystorica narratio. sed ipsa pertinet ad secundum pedem mensetur quod ibi hystorice dicitur. allegorice intelligitur. **Nam** sicut in mari rubro submersis egipcjs. liberati sunt hebrei. ita in baptismo submersis vicijs et peccatis liberatur populus dei. **Unde** post istam lectionem sequitur canticum leticie et exultationis. videlicet. **Cantemus domino.** exo. xv. c. in quo exultat populus christianus. qui a spiritualibus egipcjs per baptismum est liberatus sicut iudei a corporalibus. et ideo sacerdos orat ut dominus ad salutem gentium operetur in aquis baptismatis ministerium quo ipse priorem populum ab egipcjs liberauit. per egipcios quod peccatores. per mare rubrum baptismus intelliguntur. ex quibus egipcjs neque paruus neque magnus permansit. nec etiam in baptismo magnum vel paruus peccatum remanet. quod in penitencia facile si contingit. **Recte** igitur subicitur canticum illud. **Cantemus domino.** quia licet quod diu homo in peccato est deus laudare non potest quia non est speciosa laus in ore peccatoris tamen cum liberatus est potest cantare domino primum canticum scilicet de liberatione sua. **Tercia** vero lectio que est de ysaie. pertinet ad secundum pedem mensetur scilicet ad allegoriam. licet et ad tertium scilicet ad tropologiam ut cumque valeat coaptari in ea enim componuntur sacramenta christi et ecclesie. **Sacramentum** christi ibi notatur. **Apprehendent septem mulieres** virum vnum. **Mulier** est septem dona spiritus sancti in baptismo collata que apprehenderunt vnum

virum id est christum ut in eo plene quiescerent quod in alio homine facere non poterant vicij et peccatis impediens. **Deq̄ ibi.** Panem n̄m comedem⁹ q̄ ad ipsum spiritū sanctū cui⁹ hæc dona sunt refertur. Nam sp̄s sanctū panē suū comedere et vestimentis suis cooperiri. nihil aliud est q̄ ipsum equalitatem patris et filij possidentē nullo indigē. **Postea** subijungitur. tantummodo inuocetur nomen tuum super nos. id est illi in quibus erit habitatio tua a nomine tuo christiani dicantur. **Aufer** obprobrium nostrum quod scilicet in alijs hominibus passi sumus. a quibus sepe per vicia et peccata expulsi sumus. hoc est ergo allegoria. **Moraliter** autem per septem mulieres intelliguntur homines septiformi gracia repleti. id est sapientes. intelligentes. consulentes. fortes. scientes. huiusmodi timores domini habentes. **Qui** apprehendēt unum virum id est christum ei per fidem et caritatem adherendo huiusmodi dicant quod in lectione ipsa sequitur. scilicet. Panem nostrum comedemus. id est corpus tuum. quod est noster panis. quod nobis ad refectioem datus vestimentis scilicet honorum operum contra frigus peccati operiemur. inuocetur tantummodo nomen tuum super nos. ut videlicet a te christiani dicantur. **Aufer** obprobrium nostrum. scilicet ne serui diaboli nominemur. **In** eo vero quod sequitur. si abluerit dominus sordes filiarum sion et lauerit sanguinem iherusalem de domo eius in spiritu iudicij et spiritu ardoris notatur sacramentum ecclesie per sordes notat leuiora peccata. per sanguinem grauiora. **Leuiora** enim peccata lauat dominus in spiritu iudicij id est leuioris correctionis. **Grauiora** in spiritu ardoris id est grauioris satisfactionis. **Notat** igitur in hoc effectus baptismi. quod dominus tam grauiora peccata q̄ leuiora tollit per baptismum. **Post** hanc lectionem sequitur canticum quod est primū canticum sinagoge scilicet. **Facta** est vinea dilectio mea. **Ma. v. c.** Vineam enim ad litteras sinagoga est sepes circa eam sunt obseruancie legales turris in ea est templum. torcular altare holocausti. et in eis sacramenta ecclesie nichilominus intelliguntur. **Vinea** enim est ecclesia que facta est in corau illo. scilicet de quo scriptum est. **Erigit** cornu salutis nobis. hoc cornu est christus et vinea facta est in loco vberi. christus est locus vberi. de quo dictum est. **Mōs** dei mōs pinguis. **Circa** hanc vineam sepes est diuina protectio. **Fossa** timor domini. turris ipse christus. de quo dictum est. **Sto** nobis domine turris fortitudinis. **Torcular** crux christi. de quo scriptum est. **Torcular** calcavi solus. et quod in lectione et canticum exprimentur sacramenta ecclesie et sinagoge. **Idcirco** sacerdos orat dicens. **Deus** qui nos ad celebrandum paschale sacramentū vsq̄ testamenti pagani instruis. vsq̄ testamenti dicat. ut notet vtrumq̄ testamentum. et subdit. **Da** nobis intelligere misericordiam tuā ut p

ceptione presentium munerum firma sit expectatio. **Misericordia** domini quam nos intelligere optat. est remissio peccatorum in baptismo. **presencia** igitur munera sunt spiritualia dona quod in presenti precepimus. **Quarta** lectio est hæc. **Hereditas** seruorum domini iusticia eorum. apud me dicit dominus. **Et** pertinet ad quartū pedem scilicet ad anagogem. **Tempore** sicut ex p̄dictis patet in prima lectione instruitur homo de sua formatione. **In** secunda et tertia de reformatione que fit in baptismo per iesum christum. **Vnde** iam non restat nisi quod instruat cathecumini de vita beata et de bonis moribus per quos ad eam venitur que in hac quarta lectione docentur. **Si** quidem vita eterna est hereditas que seruis domini debetur et iusticia eorum est apud eum esse. **Nam** meritis eorum iuste debent ut apud eum eternaliter quiescant. **Ea** vero que secuntur ad mores pertinent. ut illud. **Audite** audientem me. et comedetis bonum et delectabitur in crassitudine anima vestra. per bona intelligit ipsius vel verbum eius quo omnia reficiuntur. **Vnde** notans delicias anime non carnis dixit delectabitur in crassitudine anima vestra. **hanc** lectionem secuntur duo cantica in quibus dicitur ecclesijs. **In** ea enim agitur de hereditate eterna que erit in duobus id est in gloria anime et corporis. **si** conuenientior est ratio quod in ea agitur de duobus scilicet de moribus bonis et vita beata ut dictum est. **Primum** canticum est scilicet attende celum quod est deutero. xxxij. ad bonos mores pertinet. **vnde** verba cantici huiusmodi verbis lectionis in plerisque respondent. **In** lectione vero dicitur **feriam** vobiscum pactum sempiternum misericordias dauid fidelis. **Et** in cantico dicitur. **Deus** fidelis et absque vlla iniquitate et ibi dicitur quomodo descendit ymber et mix de celo et illuc ultra non reuertitur. sed inebriat terram et generare eam facit. **hic** dicitur. **Quasi** ymber super herbam et mix super fenem. **Quia** bona opera que facimus sunt ad dei gloriam referenda. **Idcirco** circa finem lectionis dicitur. **Date** magnificenciam deo v̄ro. **Attendens** vero sacerdos cathecuminoꝝ aios esse deuotos et ad baptizandum esse paratos. orat quod dominus quos aqua baptismatis abluat continua protectione tueatur. **Postea** vero sequitur canticum in persona cathecuminoꝝ respondencium se affectare baptismum. ut per hoc ad visionem dei perueniant. **Vñ** cātāt. **Sicut** ceruus desiderat ad fontes aquarum ita desiderat anima mea ad te deus. **Super** quo augustinus dicit quod hoc est in persona cathecuminoꝝ dicitur desiderancium ad fontem baptismi peruenire. sicut desiderat ceruus ad fontem aquarum venire post exponit desiderium suū cathecumini. **Attituit** anima mea ad deum fontem vi. q. ve. et appa. a. faciem domini. **qua** si dicat si nō ingressu si nō in p̄gressu faciat in prouentu. **Hoc** desiderium confirmat sacerdos orans et dicens. ut desiderijs celestibus

recens fontem vite sciamus. Qui autem sex le-
 ctiones legunt hoc faciunt quia per christi passionem
 et resurrectionem mundus sex diebus perfectus
 redemptus et reparatus est. vel propter senarium
 numerum qui perfectus est. vel quia cathecumi-
 mini ad sex opera misericordie inuitantur.
 Nunc tangamus consuetudinem ecclesiarum. xij. le-
 ctiones legentium. quod faciunt in honorem. xij
 apostolorum a quibus post christum omnis doctrina
 christianitatis processit aqua cathecumini illum-
 nantur. et hinc quibus legunt sex grece et sex lati-
 ne. quia christus a iudeis ad gentes translatus est.
 Greca enim et latina lingua sunt principaliores
 inter alias et per eas apte totum genus omni-
 genium reparatarum per christum intelligimus
 verum et si premissa legant. xij. lectiones non tamen
 cantant nisi quatuor cantica predicta. Postquam
 tam namque lectionem cantant primum canticum
 post octavam secundum. post undecimam tertium
 post duodecimam quartum. prima lectio est. In
 principio creauit deus celum et terram. In qua
 homo ad ymaginem dei factus docetur. Sed
 hec imago pene amissa pro peccato restauratur
 per baptismum. Unde sequitur secunda lectio.
 Noe vero cum esset etc. quod est gen. v. in fi. et. vi.
 et. vii. et. viii. c. in qua ostenditur quod omnes perie-
 rit in diluuium. exceptis his qui arca saluati sunt
 diluuium est baptismus. arca est ecclesia. omnes
 enim qui extra ecclesiam baptizant perierunt. et illi soli
 qui sunt in ecclesia merito saluantur. et quia pro bap-
 tismum debet esse paratus ad temptationem. idcirco
 sequitur tertia lectio. Temptauit deus abraham
 quod est gen. xxii. c. in qua isaac legitur a patre ob-
 latus. et aries pro eo immolatus. et ita dei filius
 pro nobis oblatus est. In quo et diuinitas immo eius
 corpus pro nobis est immolatum et quia in passio-
 ne domini maiorem efficaciam baptismus reci-
 pit. idcirco quarta lectio scilicet. Factum est in
 vigilia matutina. in qua ostenditur quod in mari ru-
 bro submersi sunt egypci et liberati hebrei. Ba-
 ptismus enim est moyses. baptismus mare. cere-
 colina ignis. cathecumini egypci baptizati he-
 brei. Tres prime lectiones sumptae sunt de gen.
 Quarta de exo. quam sequitur canticum similiter
 de exo. sumptum quod est canticum victoriae.
 Quinta lectio est. hec est hereditas. sumpta est
 de isaia. in qua agitur de baptismo ibi. Scien-
 tes venite ad aquas. ubi inuitantur ad bap-
 tismum. Sexta lectio est. Audi israel. sumpta de
 baruth. c. iij. aueniencius dicitur summi de ihe-
 remia. quia quicquid scripsit baruth ab ore ihe-
 remie sumpsit. in ea agitur de christi resurrectione
 ne que in baptismi immersione significatur. ibi
 post hec in terra visus est. et causa hominibus
 conuersatus est. Septima est. Fecit super me ma-
 nus domini super de ezechiele. xxx. vij. in qua agit
 de generali resurrectione cuius causa processit resur-
 rectione christi. ibi. Omnia arida uiuiscunt. Octaua est.
 Apprehendet septem mulieres vii. unum supra est
 isa. i. quod christus et ecclesie faceret si exprimit et etiam bap-

tismus. ibi cum abluerit dominus sorbes. etc. postquam se
 quitur canticum ysa. in persona ecclesie. videlicet. Vi-
 nea facta est. Nona est. Dixit dominus ad moysen.
 exo. xij. c. i. qua sub figura agni immolati christi
 passio pro nobis immolate exprimitur. Decima
 est. factum est verbum domini. que est ione. iij.
 c. sub figura enim ione in mari proiecti. et a ce-
 te absorpti. et tertia die euomiti significantur
 passio sepultura et resurrectio christi. Unde
 cima scripsit moyses. et est deuterono. xxxij. capi-
 tulo in fine. quam sequitur suum canticum. Attē
 de celum in quo premittuntur premia renatis.
 quibus in lectione lex domini preponitur. Quo-
 decima est. Nabuchodonosor. dan. iij. capitulo.
 in qua figurate ostenditur quod sicut angelus in
 camino ignis flammam extinxit. ita spiritus san-
 ctus per baptismum flammam peccati extinguit.
 Unde cathecumini baptismum desiderantes can-
 tant canticum. Sicut ceruus desiderat ad fontes
 aquarum. quod sumptum est de ps. Ad orationem
 autem que post hanc lectionem sequitur non di-
 dicitur. Flectamus genua in detestationem eius
 quod nabuchodonosor rex in contentum dei coegit
 populum genua flectere ante statuam auream
 quam erexerat. Romani vero dicuntur legere
 xiiij. lectiones. xij. grece et xij. latine. propter
 causam scriptam sub sabbato quarta ebdomade
 aduentus. primo legunt. xij. grece. iuxta trans-
 lationem septuaginta interpretum que est au-
 tentica apud grecos. postea. xij. latine. iuxta no-
 stram et ut significant cathecuminos fundari su-
 pra fundamentum apostolorum et prophetarum
 postea descendunt ad baptismum cum canticum.
 debent enim esse fontes in ecclesia et non alibi.
 Quia mater est ex qua noua progenies genera-
 tur. Nuncumque ergo numerus fuerit in lectio-
 nibus quatuor tantum sunt cantica. Est autem
 canticum sanctorum intercessio facta pro cathe-
 cuminis ut ecclesie iungantur. sicut et cantus
 post baptismum. est gratiarum actio de coniu-
 ctis et intercessio ut perseuerent. Ideo autem can-
 tica cantantur quia cathecumini quorum est hu-
 ius diei officium futuri sunt in proximo de cetis
 centum quadraginta quatuor milium cantancia-
 rum canticum nouum. Cantatur etiam prop-
 ter futuram renouacionem in veram innocen-
 tiam quam iam factum sit quod cito venturum est.
 Ex persona enim eorum cantores cantica canunt
 que ceteri cantare nequeunt quasi maculati ite-
 rum post baptismum. Vocantur autem canti-
 ca quia cantantur. vel quia liber. Unde excerpta
 sunt cantica siue carmina vocantur. De pri-
 mo scriptum est. nunc cecinit moyses et filii isra-
 el carmen hoc domino. De secundo sic
 cantabo diserto meo canticum patruelis mei.
 De tercio sic scripsit moyses canticum
 De quarto. et de omnibus ita dicit augusti-
 nus in prefatione cantici. Sicut ceruus idcirco quatuor
 cantica ica dicitur quia scripture quibus cathecumini
 instruuntur quatuor habent intellectus. Primum

canonicum habet intellectum historicum. Secū-
dum allegoricum. Tercium morale. Quartum
anagogicum. quorum unumquodque subditur le-
ctioni in eodem dogmate consistenti. Ac ite-
o vltimis quatuor lectionibus. que de bonis mo-
ribus et celesti patria disputant. coniunguntur
duo cantica. qui de eadem materia loquuntur ut
premissum est. Illud quoque notabile est. qd
quocumque fuerint lectiones. semper oratio-
nes sequentes ad lectiones et tractatus respici-
unt precedentes. et est preposterus ordo. alias
enim primo sacerdos orat. Secundo legit lectio-
nem. Et exinde succum cantorum. Hic vero primo legi-
tur ut neophitis doctrina fidei preponatur.
Secundo cantatur in persona illorum ut cog-
noscat quanta sit deuotio et hilaritas bapti-
zantium. qua cognita sacerdos orat confidenter.
ut eorum deuotio non deficiat. sed in cremen-
ta suscipiat. Et sicut in lectionibus tituli sup-
primuntur sic eadem ratione orationibus domi-
nus vobiscum subtrahitur. Et nota qd in hoc of-
ficio lectiones sunt quasi spes magistrorum cā-
tica quasi beniuolencia auditorum. Oratio sacer-
dotis et responsio populi scilicet amen. sunt qua-
si confirmationes beniuolencie precedentis.
Item hodie in lectionibus et letanijs senes p-
cedunt. et iuuenes subsecuntur ut infra dicetur

De benedictione fontium

Quarto loco de benedictione fontium
seu baptismi dicitur premissum. qd
ideo fit hac die baptismus. quia in eo
consepulti sumus christo. et propter istud
baptizandus iter immergitur prout infra dicitur.
Secundo ideo quia baptismus partem a passione
et partem a resurrectione vim suam accipit. a
passione ablucionem. a peccatis a resurrectione
gracie inuouacionem. Tercia ratio quia sicut
dominus tunc liberauit antiquos patres a carce-
re infernali. Vnde ysa. Habitantibus in regi-
one umbrę mortis lux orta est eis. ita et hac die
liberantur a peccato originali in fontium benes-
dictione et in cathecuminoz immersione qui-
dam vtuntur simplicibus et linis indumentis.
propter rationem scriptam in prima parte sub
titulo de altaris dedicatione. De letania que
in benedictione baptismi dicitur infra dicetur.
In benedictione baptismi sunt sex. quoniam sa-
cerdos orat. aquam manu tangit. vocem mutat
cereus immergitur. et alij cerei illuminantur.
insufflat sacerdos et crisma miscet. Primo ergo
orat deum patrem. et per ihesum christum implo-
rat spiritum sanctum. ut in fontes descendat. id
est in modum orationis legit. sed ante omnia ab
astantibus sibi captat beniuolenciam salutando
eos dicens. Dominus vobiscum. et illi respōdet
et cum spiritu tuo. quasi diceret. dominus sit tecum
in tanto sacramento perficiendo. quia sine eo nil
potes. post sacerdos. alloquitur dominum. quasi

longe positum rogans ut velit adesse presens.
dicens. Omnipotens sempiternus deus. adesto
magne pietatis tue mysterijs. adesto sacramen-
tis et cetera. Sed quia videtur sacerdoti qd
insufficiens sit et indignus ad inuocandum tam
magnum dominum. ideo iterum circumstantes
monet et vocem mutans dicens. Sursum cor-
da. et ipsi respondent. habemus ad dominum.
Iterum quia dominus dicit. adhuc te loquente
ecce assum intelligens iam dominum esse presen-
tem monet alios secum gratias ei agere dicens.
Gracias agamus domino deo nostro. et ipsi re-
spondent. dignum et iustum est. postea sacerdos
domino tamquam presenti familiariter loquens
dicit. Vere dignum et iustum est equum etc.
Et postea addit. Qui inuisibili potentia tua
sacramentorum mirabiliter operaris effectum.
postea ponit duo in quibus signatum est bap-
tismus. Primum in exordio mundi nascentis.
Secundum in purgacionem mundi nocentis
Primum est cum dicit. Deus cuius spiritus
ferrebat super aquas ut iam tunc inter ipsa p-
mordia mundi virtutem sanctificationis a qua
natura conciperet. id est ex conceptura signifi-
catur. Secundum cum subiungit. Deus qd
nocentis mundi crimina. per aquas abluens re-
generacionis speciem in ipsa diluuij effusione
signasti ut vnus eius demq; elementum mysterio
et finis esset vicijs et origo virtutibus. respice
in faciem ecclesie tue et cetera. et terminat hanc
orationem ut tue maiestatis imperio summat
vngenti tui gratiam de spiritu sancto. Deinde
ter tangit aquam manu. Primo diuidens aquam
in modum crucis. per quam ut premissum est
baptismus maxime efficaciam recipit. ut aqua
spiritu sancto fecundet ut. et spiritus immundus
expellatur. De fecundacione dicit. Qui hanc
aquam regenerandis hominibus preparatam
archana sui luminis admixtione fecundet et ce-
tera. De expulsiōe demonis dicit. procul g-
iubente te domine omnis spiritus immundus ab-
scedat et cetera. vsq; ibi. Non inficiendo corrum-
pat. Secundo aquam manu tangit. ut eam p-
inuocacione sanctę trinitatis munit. ne hostis
ab illa expulsus redeundi habeat potestatem.
Vnde tangendo dicit. sic hec innocens et sancta
creatura libera ab omni impugnationis in cur-
su et cetera. quod ex adiectiuis ibi positis con-
uincitur. quia fons viuus ad patrem. aqua re-
generans ad filium. vnda purificans ad spiri-
tum sanctum refertur. Tercio aquam tangit
cum eam in quatuor proicit partes. ut iam d. ce-
tur. Trinus igitur aque tactus trinam sanctę
trinitatis operacionem figurat. Hac oracione
finita benedicit aquam dicens. Vnde benedi-
dico te creaturam aque per deum viuum et cete-
ra. vbi tantum vtitur verbo prime persone.
dicens. benedico te. qui primo vtatur verbo
secunde dirigens sermonem ad deum. vel
tercie loquens de seipso vel de re benedicenda.